

Oss, 17 september 2024

De voortdurende strijd in de afgelopen jaren en de voortdurende onenigheid binnen de SP over wie we zijn, wat we willen en hoe we dat het beste kunnen bereiken heeft te lang geduurd. De afgelopen weken is de samenwerking binnen onze Osse SP-afdeling volledig ontspoord. Ik heb moeten constateren dat mijn geloofwaardigheid als afdelingsvoorzitter en fractievoorzitter is beschaamd en beschadigd. Ik stel de werkwijze van onze voormalige afdelingsvoorzitter en huidige regiovertegenwoordiger Henk van Gerven en die van onze fractiegenoot Leroy Vossenbergh daar direct verantwoordelijk voor. Daarom heb ik besloten om met onmiddellijke ingang 1) mijn functie als afdelingsvoorzitter neer te leggen, 2) in de gemeenteraad van Oss niet meer de SP te vertegenwoordigen en 3) mijn lidmaatschap van de SP op te zeggen. Hieronder zal ik mijn conclusies toelichten.

Zowel landelijk als lokaal is er de neiging om de SP te blijven zien als een actiep partij zoals die in de jaren zeventig en tachtig succesvol kon zijn. In al die decennia is de maatschappij veranderd. Er zijn andere activistische en populistische partijen bij gekomen die deels concurreerden met de SP. Onze partij heeft daar nooit een goed antwoord op kunnen vinden en is langzaam weggezaakt. De vele verloren verkiezingen hebben binnen de SP niet geleid tot een goede discussie over hoe we ons verhouden tot de andere partijen, de brede groep potentiële aanhangers in de middenklasse en de mensen aan de onderkant waar veel frustratie en wantrouwen leeft over de politiek en de overheid. Al vanaf de verkiezingsstrijd tussen Ron Meyer en Sharon Gesthuizen voor het partijvoorzitterschap werd duidelijk dat er twee denkrichtingen binnen de partij zijn. Helaas heeft het partijbestuur altijd geweigerd om de interne discussie aan te gaan en tot een gezamenlijk gedragen plan te komen. Dat heeft de partij uiteindelijk geen goed gedaan. De SP is verder weggezaakt en heeft zijn relevantie verloren.

De afgelopen jaren werd de sfeer in onze afdeling gekenmerkt door onderling wantrouwen en spanningen. De slechte sfeer heeft vooral te maken met de richtingenstrijd binnen de SP die het landelijk bestuur al jaren door laat rotten. De directe oorzaak van de huidige crisis binnen de Osse SP-afdeling is echter direct te herleiden tot de rol van individuele en invloedrijke leden binnen de afdeling. Te vaak werden mensen beschadigd door beschuldigingen en verdachtmakingen waartegen het moeilijk verweren is. Hoewel er door verschillende leden in onze afdeling geprobeerd is om tot een goede en werkbare oplossing te komen, is dat nooit echt van de grond gekomen.

Na de verkiezingen voor de Tweede Kamer in 2023 schreef ik een reactie op de analyse van Leroy Vossenbergh en Quinten Braakman. Daarin schreef ik onder andere:

'Als voorbeeld de stelling "De SP is een actiep partij..." Naar mijn mening is de SP een politieke partij, een beweging zo je wilt. Actievoeren is daarbij een middel en geen doel. Zo bestaat de gereedschapskist van politieke organisatie uit vele middelen. Je kunt deze middelen inzetten om je doelstellingen waar te kunnen maken. Daarbij is het nodig om je doelstellingen goed voor ogen te krijgen en daarvoor heb je de discussie nodig die, zoals gezegd, te weinig wordt gevoerd. Na ruim vijftig jaar heeft een organisatie zich inhoudelijk ontwikkeld, zijn er andere mensen actief geworden, zijn de samenleving en de omstandigheden veranderd. Bij het inzetten van mogelijk middelen om je doelstellingen waar te maken zul je altijd de vraag moeten stellen of de gekozen strategie ertoe kan leiden dat dit inderdaad gebeurt. Zolang deze discussie niet gevoerd wordt, blijven we stuurloos reageren op omstandigheden waarop we zelf geen invloed hebben.'

In die tijd heb ik ook een brief geschreven aan het landelijk partijbestuur waarin ik mijn zorgen uitsprak over het gebrek aan discussie binnen de SP. Een inhoudelijke reactie is nooit ontvangen. Na

de wisseling van de landelijke politiek leider en de verkiezing van het nieuwe landelijke partijbestuur is duidelijk geworden dat deze discussie er ook niet komt.

Binnen de Osse afdeling ontstond steeds meer irritatie over de koers van de SP en de druk die wordt uitgeoefend om daaraan te voldoen. De onvrede bij een deel van de SP-afdeling Oss is verworden tot afkeer. Die onvrede en afkeer stoelen op de bij een deel van de afdeling Oss heersende overtuiging dat het optreden door de leden gestoeld moet zijn op confrontatie, dat actie altijd voorop staat (ongeacht doel of vervolgplan), dat je collegeleden, leden van andere fracties en ambtenaren per definitie moet wantrouwen en dat samenwerking met hen geen gewenste manier van werken is. Het deel van de afdeling dat deze overtuiging is toegedaan heeft in de afgelopen jaren keer op keer laten blijken dat er op deze cruciale punten geen discussie mogelijk is. Onder de huidige omstandigheden gaat deze situatie niet veranderen.

Alle pogingen om iets in beweging te krijgen binnen de SP en om onze problemen echt bespreekbaar te maken, hebben mij tot de conclusie gebracht dat de echte kern van de huidige crisis te herleiden is tot de houding en onwil van enkele personen binnen onze afdeling. Verschillende keren heeft het voortbestaan van de afdeling en gemeenteraadsfractie op het spel gestaan. Vooral Henk van Gerven in zijn rol als voormalig afdelingsvoorzitter en als huidige regiovertegenwoordiger is daarbinnen van cruciale invloed gebleken. In mijn pogingen om de zaak bij elkaar te houden heb ik mijn nek uitgestoken. Helaas heb ik moeten constateren dat mijn functioneren als zowel fractievoorzitter als voorzitter van de SP-afdeling Oss worden ondermijnd. Deze conclusie leidt onvermijdelijk tot het besluit dat ik heb genomen.

Ik heb moeten constateren dat er buiten mijn medeweten een pamflet is verspreid binnen de Roofvogelwijk ondertekend door Henk van Gerven. De inhoud van het pamflet was op termijn schadelijk voor de SP en voor de politiek in Oss. In de daaropvolgende dagen hebben de ontwikkelingen binnen de fractie naar aanleiding van de actie in de Roofvogelwijk de zaak verder op scherp gezet. Als SP-raadslid en vertegenwoordiger heeft Leroy de maandag voor de raadsvergadering een overleg gehad met Harry Windmüller, directeur van BrabantWonen. Uit reacties van verschillende betrokkenen lijkt het gesprek volledig ontspoord te zijn in een respectloze scheldkanonnade van Leroy. Ondanks de mening van de meerderheid van de fractie wilde Leroy Vossenbergh per se verschillende voorstellen namens de SP inbrengen. Een en ander resulteerde in heftige woordenwisselingen en dreigende taal door Leroy richting andere fractieleden. In reacties binnen de WhatsAppgroep van ons afdelingsbestuur werd dat nog dunnetjes overgedaan. De gebeurtenissen van de afgelopen dagen waren voor mij de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Ik heb met verschillende mensen in mijn directe omgeving kunnen reflecteren op de gebeurtenissen en heb geconcludeerd dat mijn positie binnen de SP niet langer houdbaar is.

Ik ben vanaf 1975 actief lid van de SP. Jarenlang waren binnen de partij discussie en analyse leidend. Deze SP bestaat niet meer. De onderlinge discussies worden ontweken en niet langer gevoerd. De houding van individuele invloedrijke SP'ers maken de SP niet langer relevant. Daarom heb ik besloten om met onmiddellijke ingang te stoppen als voorzitter van de SP-afdeling Oss. Ik wens ook niet langer de SP te vertegenwoordigen in de gemeenteraad van Oss en ga verder als onafhankelijk raadslid. Tot slot zeg ik mijn lidmaatschap van de SP op. Deze beslissingen kosten mij moeite en doen mij pijn, maar ik zie onder de huidige omstandigheden geen andere mogelijkheid dan om afscheid te nemen van de partij waar ik de afgelopen 50 jaar aan heb bij mogen dragen.

Jan Zoll